2.12 víta fakt, že Komisia sa vynasnaží zaistiť, aby sa prínos družstiev a iných sociálnych a hospodárskych podnikov pre poľnohospodársky rozvoj využil prostredníctvom iniciatív Spoločenstva;

2.13 zdôrazňuje, že Komisia a vlády členských štátov by mali preskúmať možnosť poskytnutia daňových koncesií družstvám na základe ich užitočnosti v regionálnom alebo sociálnom meradle a či vo svojej podstate zachovávajú hlavné zakladajúce princípy družstiev: demokraciu, solidaritu členov, tak pracovníkov ako aj konzumentov, a ich priame riadenie podnikateľských aktivít;

2.14 upozorňuje na príležitosti, ktoré majú družstvá pri rozvíjaní miestneho hospodárstva a nových inovatívnych foriem zamestnania na miestnej a regionálnej úrovni;

2.15 naliehavo žiada Komisiu a členské štáty, aby aktívne propagovali zriadenie družstiev (najmä marketingových družstiev) v nových formách poľnohospodárskych a vidieckych činností, akými sú ekologické hospodárenie, akvakultúra, atď. K tomu by mohli patriť školenie, uľahčovanie (pomoc), právna rada, identifikácia (zbližovanie) účastníkov, atď

2.16 naliehavo žiada obce a regióny, aby vo svojej industriálnej politike viacej brali do úvahy družstevnú formu podnikania;

2.17 pripomína, aby družstvá ponúkali nové príležitosti pre zlepšenie zamestnanosti, poskytovanie služieb a hospodársku regeneráciu vo vzdialených oblastiach, ktoré trpia nedostatkom kapitálu.

Brusel, 16. júna 2004

predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB

Stanovisko Výboru regiónov K „Návrhu smernice Európskeho parlamentu a Rady o konečnej energetickej efektívnosti a o energetických službách“

(2004/C 318/06)

VÝBOR REGIÓNOV,

So zreteľom na „Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o konečnej energetickej efektívnosti a o energetických službách“, (COM(2003) 739 final – 2003/0300 (COD));

So zreteľom na rozhodnutie Rady z 23. januára 2004 prerokovať túto tému podľa článku 175 Zmluvy o založení Európskeho Spoločenstva;

So zreteľom na rozhodnutie svojho predsedu zo 4. novembra 2002, že poverí Komisiu VR pre trvalo udržateľný rozvoj vypracovaním stanoviska na túto tému;

So zreteľom na rozhodnutie Rady z 25. apríla 2002 týkajúce sa schválenia zo strany Európskeho spoločenstva Kjótskeho protokolu k rámcovej dohode Spojených národov o klimatických zmenách, ako aj spoločného splnenia z toho vyplývajúcich povinností (2002/358/EC) ([1]);

So zreteľom na Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady z 11. februára 2004 týkajúce sa mechanizmu pre monitorovanie emisií skleníkových plynov v Spoločenstve a pre realizáciu Kjótskeho protokolu (280/2004/EC) ([2]);

So zreteľom na Smernicu 96/92/EC Európskeho parlamentu a Rady z 19. decembra 1996 týkajúcu sa spoločných predpisov pre vnútorný trh s elektrinou ([3]);

([1]) Úradný vestník L 130 zo dňa 15.5.2002, str. 1.
([2]) Úradný vestník L 49 zo dňa 19.2.2004, str. 1.
([3]) Úradný vestník L 27 zo dňa 30.1.1997, str. 20.

So zreteľom na svoje stanovisko z 18. septembra 1997 ku klimatickým zmenám a energii - CdR 104/1997 s fin ([1]) - a svoje stanovisko zo 14. marca 2002 s názvom Návrh k rozhodnutiu Rady o schválení zo strany Európskeho spoločenstva Kjótskeho protokolu k Rámcovej dohode Spojených národov o klimatických zmenách, ako aj spoločné splnenie z toho vyplývajúcich povinností - CdR 458/2001 fin ([2]);

So zreteľom na svoje stanovisko k Oznámeniu Komisie k šiestemu akčnému programu Európskeho Spoločenstva pre životné prostredie, „Životné prostredie 2010: Naša budúcnosť, naša voľba", Šiesty akčný program pre životné prostredie a k Návrhu na rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady stanovujúcom Akčný program Spoločenstva pre životné prostredie 2001-2010, COM(2001) 31 final – CdR 36/2001 fin ([3]);

Berie do úvahy:

1. že zvýšenie efektívnosti konečného využitia energie je podstatné pre ochranu životného prostredia, zníženie dopytu po energii a pre dosiahnutie cieľov stanovených v Kjote; rozvoj trhu bude dôležitým prínosom pre konečnú energetickú efektívnosť a energetické služby;

2. že regionálne a miestne úrady Európy už celé roky hrajú priekopnícku úlohu v úspore energie napr. prostredníctvom využitia obnoviteľných zdrojov energie a testovaním inteligentných energetických systémov;

3. že sa mnohé regionálne a miestne úrady v Európe zaviazali, že budú spĺňať ciele z Kjota;

4. že sa úspora energie musí najskôr dostať do povedomia občanov; regionálne a miestne úrady, ako občanom najbližšia politická úroveň, môžu k tomu prispieť svojím podielom a Európska únia musí na to poskytnúť potrebnú slobodu konania;

So zreteľom na svoj návrh stanoviska (CdR 92/2004 rev.1), ktorý bol prijatý 3. mája 2004 Komisiou VR pre trvalo udržateľný rozvoj (spravodajca: pán SINNER, bavorský minister pre európske záležitosti a regionálne vzťahy (DE, EPP));

schválil na svojom 55. plenárnom zasadnutí, konanom dňa 16. a 17. júna (schôdzi 17. júna) nasledujúce stanovisko:

1. **Názory Výboru regiónov**

Výbor regiónov

1.1 je v súlade s predstavami Komisie Európskych Spoločenstiev, toho názoru, že zvýšenie efektívnosti je dôležitým cieľom pri konečnom využití energie. Víta zámer Komisie prispieť k ďalšiemu rozvoju trhu pre konečnú energetickú efektívnosť a energetické služby. Výbor regiónov si tiež myslí, že je nevyhnutné posilniť trh a tým znížiť emisie a podporiť udržateľný rozvoj;

1.2 považuje návrh smernice za v podstate správne východisko na dosiahnutie týchto cieľov.

1.3 stojí neobmedzene za stanoveným cieľom ochrany podnebia a za dodržiavanie z toho vyplývajúceho záväzku zníženia spotreby energie. V členských štátoch EÚ už regióny a obce zaviedli rôzne opatrenia pre splnenie tohto záväzku (porovnaj k tomu medzi iným Zákon o úsporách energie, ktorý schválil Nemecký spolkový snem 1. apríla 2004). Patrí k nemu aj snaha o zlepšenie energetickej efektívnosti vo všetkých sférach spotreby energie;

1.4 je toho názoru, že zavedenie opatrení, týkajúcich sa konečnej energetickej efektívnosti, ako úspora energie konečnými spotrebiteľmi a poskytovanie energetických služieb by sa malo zaradiť do kontextu trhov, orientovaných na konkurenciu; zároveň by zdôraznilo prioritu pre verejnú službu tak, aby mohla byť stále zodpovedná za kvalitu, bezpečnosť a prístupnosť;

1.5 nespochybňuje, že sú potrebné vhodné rámcové podmienky, aby rozhodne došlo k zvýšeniu konečnej energetickej efektívnosti u konečných spotrebiteľov. Toto sa dá najlepšie dosiahnuť stimulovaním a zvýšením dopytu po vhodných technológiách a metódach. Ako problematický sa javí návrh zaviazať podniky k ponukám takéhoto druhu. Podniky by pritom museli mať v zásobe také metódy a technológie, k dopytu ktorých by nebol nútený žiaden kupujúci, s následným zvýšením konečnej ceny pre spotrebiteľa;

1.6 považuje návrh smernice za odporujúci zavedenému systému tam, kde necháva podstatné štruktúry vnútorného trhu s energiou bez povšimnutia. Návrh smernice zahŕňa povinnosť členských štátov zabezpečiť, aby maloobchodníci alebo dodávatelia energie ponúkli vo všetkých spotrebiteľských sektoroch energetické služby a opatrenia týkajúce sa energetickej efektívnosti svojim zákazníkom v niektorých prípadoch zadarmo. Avšak na otvorenom trhu je táto ponuka sotva regulovateľná. Okrem toho sú zúčastnení aktéri na trhu, akými sú samostatné podniky dodávajúce energiu a noví obchodníci s energiou prenikajúci na trh príliš rozdielni na to, aby sa podrobili rovnakým resp. porovnateľným regulačným opatreniam;

([1]) Úradný vestník C 379 zo dňa 15.12.1997, str. 11.
([2]) Úradný vestník C 192 zo dňa 12.8.2002, str. 59.
([3]) Úradný vestník C 357 zo dňa 14.12.2001, str. 44.

1.7 považuje povinnosť, uloženú prevádzkovateľom sietí, že musia ponúkať a dodávať energetické služby konečným spotrebiteľom za porušenie smernice o vnútornom trhu;

1.8 uznáva vybudovanie nových úradných štruktúr, ale len s istou plánovanou výškou nákladov, ktoré by uskutočňovali kontrolu a skúšky, len za podmienečne spôsobilé na zvýšenie konečnej energetickej efektívnosti a na urýchlenie rozvoju trhu s konečnou energetickou efektívnosťou a energetickými službami. Členským štátom by malo byť dovolené využívať existujúce orgány na vykonávanie týchto úloh. Podľa návrhu smernice by náklady opatrení na dosiahnutie úspor energie „nemali" presiahnuť svoje zisky. A keďže nie je jasné, ako sa má táto analýza nákladov a ziskov uskutočniť, predstavuje táto povinnosť jednoducho programovú tézu bez praktického významu, dôsledkom čoho sa úplne nepomerne môžu vytvoriť náklady na zisky. Treba sa preto obávať, že možné prenesenie určitých nákladov podľa čl.10b návrhu smernice o distribučných sadzbách bude uvalené na konečných spotrebiteľov;

1.9 trvá na tom, že zriadenie 1 % jednotnej sadzby pre zvýšenú efektívnosť pre všetky členské štáty nesmie viesť k deformácii konkurencie, pretože členské štáty, ktoré už dosiahli vysokú úroveň efektívnosti, by mohli dosiahnuť ďalšie zvýšenie efektívnosti iba pri pomerne vysokých nákladoch. Musí byť zaručené, že úsilia vynaložené členskými štátmi v minulosti budú riadne zobraté do úvahy. Treba vziať do úvahy opatrenia na úsporu energie prijaté členskými štátmi od roku 1991, predvídané v Prílohe 1 k návrhu – takým spôsobom, aby sa vylúčili deformácie v konkurencii; VR okrem toho odmieta naloženie neúmerného bremena na verejné orgány a žiada o rovnaké zaobchádzanie vo verejnom i súkromnom sektore.

1.10 vidí v plánovaných opatreniach, ako napr. v samotnom úspornom cieli, vo vytvorení nových kontrolných byrokracií alebo nútených trhov pre energetické služby, podľa rozsahu a intenzity, rozsiahly zásah do energetickej politiky členských štátov.

Brusel, 17. júna 2004

2. **Odporúčania Výboru regiónov**

Výbor regiónov

2.1 vyzýva Komisiu s ohľadom na vítané stanovenie cieľov návrhu legislatívy, aby prepracovala návrh smernice v podstatných bodoch. Cieľom prepracovania by mal byť predovšetkým ďalší rozvoj a posilnenie dopytu po energetických službách informovaním, poradenstvom a podporou. V tomto smere navrhuje informačnú kampaň s celoeurópskou pôsobnosťou na zvýšenie uvedomenia environmentálnych výhod vyplývajúcich z úspory energie;

2.2 žiada Komisiu, aby prihliadala na subsidiaritu do takej miery, aká by mala byť v budúcnosti prenechaná členským štátom, regiónom a obciam, aby dbala o kvalifikáciu, certifikáciu alebo akreditáciu vykonávateľov energetických služieb, o kontrolu systémov energetického auditu a trhu pre energetické služby, aby vypracovala programy týkajúce sa energetickej efektívnosti a vytvorila verejne kontrolovateľné možnosti financovania;

2.3 navrhuje obmedziť detailný stupeň ustanovení do tej miery, aby bol ešte zlúčiteľný so záujmom Komisie o deregu-láciu, zbavenie byrokracie a zjednodušenie priebehu procesov;

2.4 vyzýva Komisiu, aby nekládla neúmerné bremeno na verejný sektor vzhľadom na cieľ šetrenia energiou. Oba sektory, verejný aj súkromný, by mali byť v rovnakej miere zobraté na zodpovednosť pri prispievaní k celkovému cieľu zlepšenej energetickej efektívnosti;

2.5 zdôrazňuje, že aby sa splnili záväzky, vytýčené v návrhu smernice, bude potrebné zaviesť kontrolné opatrenia, zozbierať údaje a vypracovať správy pre Komisiu. Toto si zase vyžiada, aby verejné správy a tiež aj podniky prijali nových zamestnancov – ktorí neboli doteraz potrební – napr. za účelom (a) zbierania a posielania ďalej informácií týkajúcich sa konečných spotrebiteľov, čo predtým nebolo relevantné (napr. vzhľadom na vykurovací olej) a (b) pre marketing energetických služieb. Toto by sa malo vziať do úvahy a začleniť do návrhu;

2.6 pripomína Komisii potrebu uviesť nový návrh smernice do úplného súladu so stanovenými cieľmi všetkých zákonných predpisov v energetickej oblasti, obzvlášť s cieľmi Smernice o vnútornom trhu s energiou.

Predseda
Výboru regiónov
Peter STRAUB